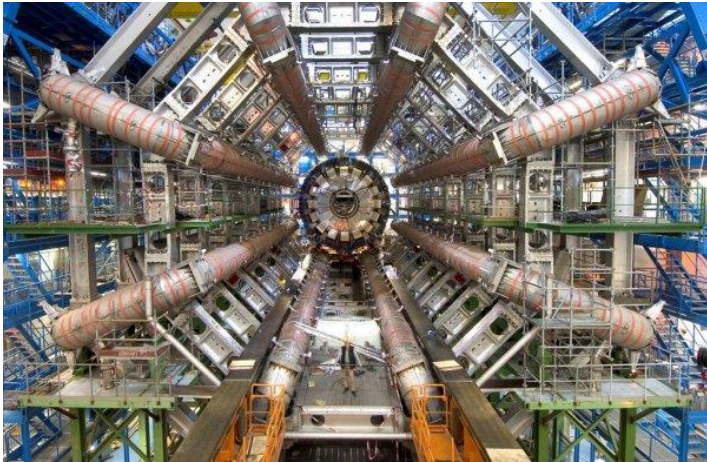

Het ware Kennisleer, wetenschapstheorie en taalfilosofie Plato-Descartes-Kant-Popper-Wittgenstein-Kuhn-Foucault

Filosofen hebben zich altijd gebogen over het vraagstuk van waarheidsvinding. In de Oudheid is de zoektocht naar waarheid en kennis verbonden met de vraag 'Wat is het wezen van de werkelijkheid?'. In de moderne tijd wordt vooral strijd gevoerd tussen rationalisten en empiristen over de vraag naar de bron van kennis. In onze tijd heeft de filosofie de verhouding van taal en werkelijkheid als haar centrale thema opgevat en spelen noties als de theoriegeladenheid van de waarneming, de conceptuele bepaling van de ervaring en het *discours* karakter van het spreken een belangrijke rol in de discussie over (de mogelijkheid van) waarheidsvinding.

Programma

Zaterdag

Inleiding: *Filosofie* (de 'trailer')

Van Plato naar Braidotti, van de Oudheid via de moderne tijd naar onze tijd, drie 'conceptual frameworks', vijf disciplines

Inleiding: *Plato*

Filosofie als politicologisch project, ontologie en kenleer, Plato, twee wegen naar de waarheid – *anamnesis / dia logoi* en *askesis-katharsis-noesis*

Bespreking:

Plato: *Faidon / Politeia*

Door afwijzing van het lichaam, reiniging van (het oog van) de ziel en schouwen van de vormen, de allegorie van de grot

Inleiding: *Descartes / Kant*

Filosofie als epistemologisch project, rationalisme: kennis als 'mentale constructie', Descartes/de uitvinding van de geest, empirisme: kennis als

waarneming van de werkelijkheid, Hume/scepsis en cognitivistisch constructivisme, Kant, de rol van verstandsbegrippen/categorieën bij kennisverwerving

Bespreking:

René Descartes: *Meditaties*

De geest als 'spiegel van de werkelijkheid, het substantie-dualistisch onderscheid tussen lichaam en geest, kennisverwerving: van 'gewaarwording' naar helder en welonderscheiden voorstelling

Bespreking:

Immanuel Kant: *Kritiek van de zuivere rede*

De logische functie van het verstand in oordelen en de zuivere verstandsbegrippen of categorieën

Inleiding: *Wittgenstein I-Popper*

The linguistic turn, wetenschapsfilosofie, van de *Tractatus logico-philosophicus* naar het logisch empirisme en het kritisch rationalisme / Popper

Bespreking:

Karl Popper: *De groei van kennis*

De afwijzing van het verificatieprincipe, de theorieonafhankelijkheid van de waarnemingsbasis en het idee van inductieve confirmatie en het falsificatieritium

Zondag

Inleiding: *Wittgenstein II-Kuhn-Foucault*

Van de *Philosophische Untersuchungen* / taalspelanalyse naar Kuhn / analyse van paradigma's en Foucault / *discours*-analyse

Bespreking:

Ludwig Wittgenstein: *Filosofische onderzoekingen*

De regelgeleidheid van taalspelen

Bespreking:

Thomas Kuhn: *De structuur van wetenschappelijke revoluties*

Het paradigma als de disciplinaire matrix van een onderzoeksgemeenschap

Bespreking:

Michel Foucault: *De orde van het spreken*

De samenhang van macht, weten en zelfwording en het procedurele karakter van de orde van spreken